ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА



№ 14.



Вильна. ВТОРНИКЪ, 18-го Февраля. — 1847 — Wilno. WTOREK, 18-go Lutego.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 12 го Февраля.

Высочайшимъ Приказомъ отъ 27 Января, Его Императорскому Высочеству Князю *Евгенію Максиміліановичу* назначается состоять въ полкахъ Лейбъ-Гвардіи: Преображенскомъ и Уланскомъ.

— Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: въ день восшествія на Престолъ Великобританской Королевы Викторіи или коронаціи Ея Величества, отвѣчать установленнымъ числомъ выстрѣловъ на салюты Великобританскихъ *военныхъ судовъ*, если таковыя будутъ находиться на р йдѣ.

— Дѣйствительному Статскому Совѣтнику, въ званіи Каммергера Барону *Розену*, Высочайше повелѣно состоять при Ея Императорскомъ Высочествѣ Великой Княгинѣ Еленѣ Павловнѣ

— Высочайшимъ Именнымъ Указомъ 20 Декабря, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена Святаго Равноапостольнаго Князя Владиміра 3-й степени, во вниманіе къ усердію и неутомимой дѣятельности, оказаннымъ по званію Члена Минскаго Губернскаго Комитета объ инвентаряхъ, окончившаго съ успѣхомъ

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 12-go Lutego.

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 27-go Stycznia, Jego Cesarska Wysokość Xiążę *Eugieniusz Maxymilianowicz* ma być liczony w półkach Lejb-Gwardji: Preobrażeńskim i Ułańskim.

— Jego Cesarska Mość Najwyżéj rozkazać raczył: w dniu wstąpienia na tron Królowéj Wielkiéj Brytanii Wiktoryi, lub koronacyi Jéj Królewskiéj Mości, odpowiadać przepisaną liczbą wystrzałów na salutowania *wojennych statków* angielskich, jeśli te znajdować się będą w przystani.

— Rzeczywistemu Radzcy Stanu, Szambelanowi Baronowi *Rosen*, Najwyżéj rozkazano zostawać przy Jej Cesarskiej Wysokości Wiekkiej Xiężnie Helenie Pawłównie.

— Przez Najwyższy Imienny Ukaz, 20 go Grudnia, Najłaskawiéj mianowany Kawalerem Orderu Równego Apostołom Xięcia Włodzimierza 3-éj klassy, ze względu na gorliwą i niezmordowaną czynność, okazaną w obowiązku Członka Mińskiego Gubernialnego Komitetu o inwentarzach, który pomyślnie ukończył tę obszerną pracę, oraz

СМѢСЬ.

О произведеніи хирургическихъ операцій безъ боли.

Одно изъ важнѣйшихъ изобрѣтеній нашего вѣка, интересующее живѣйшимъ образомъ не только хирурговъ и медиковъ, но и все человѣчество, занимаетъ съ нѣкотораго времени всѣ европейскіе журналы. Это — изобрѣтеніе способа, посредствомъ коего самыя больныя хирургическія операціи могутъ быть производимы безъ боли. Способъ сей состоитъ въ томъ, что въ легкія вдыхаютъ паръ лѣтучаго сѣрнаго ѳоира, отъ чего больной становится совершенно нечувствительнымъ въ продолженіе нѣсколькихъ (1½—5) минутъ, при самой даже сильной боли. Возбужденное такимъ образомъ состояніе упоенія, продолжается отъ одной до десяти минутъ, сообразно тѣлосложенію больнаго и количеству принятаго ѳоира, не оставляя послѣ себя никакихъ дурныхъ послѣдствій, кромѣ какого-то непріятнаго чувства въ головѣ, продолжающагося одинъ или два часа, и весьма рѣдко изнеможенія тѣла въ продолженіи одного дня. Первая слава сего изобрѣтенія, принадлежитъ американскому химику и геологу, Г. Джаксону, жительствующему въ Бостонѣ, а первое примѣненіе его къ практикѣ произвели два, жительствующіе тамъ же, зубные

ROZMAITOŚCI.

O wykonywaniu operacyj chirurgicznych bez bolu.

Jedno z najważniejszych odkryć naszego wieku, nie tylko samą naukę chirurgii i medycyny, ale i całą ludzkość najżywiéj obchodzące, zajmuje od niejakiego czasu wszystkie europejskie dzienniki. Jestto odkrycie środka, za użyciem którego, najboleśniejsze operacye chirurgiczne, mogą być wykonywane bez bolu. Środek ten zależy na wziewaniu do płuc pary z ulatniającego się eteru siarczanego, przez co chory staje się zupełnie nieczułym, w przeciągu kilku (1½—5) minut, na bole choćby najsilniejsze. Stan upojenia, tym sposobem powstający, trwa od jednéj aż do dziesięciu minut, stosownie do budowy ciała chorego i do ilości wzioniętego eteru, nie zostawując po sobie żadnych złych skutków, prócz niekiedy przykrego jakiegoś uczucia w głowie, godzinę lub dwie trwającego, a rzadko bardzo osłabienia ciała, przez dzień jeden. Piérwsza chwała tego odkrycia, należy się chemikowi i geologowi amerykańskiemu, P. Jackson, mieszkającemu w Bostonie, a piérwsze zastosowanie jego do praktyki wykonali dwaj zamieszkali tamże dentyści, PP. Morton i Jackson, przy wyrywaniu zębów. Pomyślne doświadczenia rzeczonych dentystów, zachęciły Doktora John Ware w Bostonie, do użycia eteru przy ważniejszych opera-

сей обширный трудъ, и согласно представленію Министра Внутреннихъ Дѣлъ, — Минскій Вице-Губернаторъ, Статскій Совѣтникъ *Чмыховъ*.

stosownie do przedstawienia Ministra Spraw Wewnętrznych,— Miński Wice-Gubernator, Radzca Stanu *Czmychow*.

—

Государственный Совѣтъ, въ Соединенныхъ Департаментахъ Законовъ Гражданскихъ и Духовныхъ Дѣлъ и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ всеподданнѣйшій докладъ Общаго Собранія первыхъ трехъ Департаментовъ Правительствующаго Сената, по вопросу: слѣдуетъ ли взыскивать крѣпостныя пошлины за переходъ не къ прямымъ наслѣдникамъ, по духовнымъ завѣщаніямъ, крѣпостныхъ людей безъ земли, и обращаясь, для разрѣшенія возникшаго по настоящему дѣлу недоумѣній, къ самому разуму дѣйствующихъ по сей части законовъ, находитъ, что хотя Св. Зак. Гражд. (т. X изд. 1842 г.) права на крѣпостныхъ людей безъ земли отнесены къ движимымъ имуществамъ, но сіе ни сколько не противорѣчитъ, въ отношеніи къ пошлинамъ, ни ст. 364-й Св. Зак. (Уст. о пошл. т. V), коею предписано: въ актахъ о переходѣ безъ земли крѣпостныхъ людей мужескаго пола, записанныхъ въ ревизію, цѣну онымъ исчислять на томъ же основаніи, какъ и при передачѣ оныхъ съ землею, — ни ст. 329-й того же Устава, въ которой упомянуто, что и съ имѣній движимыхъ взимаются пошлины въ тѣхъ случаяхъ, кои въ раздѣлѣ томъ именно означены, ибо приведенная 364 ст. находится именно въ томъ же II разрядѣ. Не встрѣчая за симъ необходимости въ чемъ либо соглашать, пояснять или пополнять означенныя статьи, Государственный Совѣтъ, Мнѣніемъ, Высочайше утвержденнымъ, положилъ: предоставить Правительствующему Сенату предписать кому слѣдуетъ, чтобы съ права на дворовыхъ людей безъ земли, переходящихъ какъ по духовнымъ завѣщаніямъ, такъ и по всѣмъ другимъ актамъ, установленныя крѣпостныя пошлины были взыскиваемы по цѣнѣ, опредѣленной въ 364 ст. Уст. о пошл. (Св. Зак. т. V изд. 1842 г.)

Rada Państwa, w połączonych Departamentach Praw tudzież Spraw Cywilnych i Duchownych i na Ogólném Zebraniu, rozpatrzywszy najpoddanniejsze przedstawienie piérwszych trzech Departamentów Rządzącego Senatu, z powodu pytania: czy należy pobierać poszliny za przejście do dziedziców nie w prostéj linii, na mocy zapisów testamentowych, poddanych bez ziemi, i uciekając się, dla rozwiązania wynikłéj z tego względu wątpliwości, do istotnego brzmienia istniejących w téj mierze praw, znajduje, że chociaż w Zbiorze Praw Cywil. (T. X. wyd. 1842 r.) prawa na poddanych bez ziemi zamieszczone są w rubryce ruchoméj własności, ale to bynajmniéj nie przeciwi się pod względem poszlin, ani art. 364 Zb. Praw (Ust. o opłatach T. V), mocą którego zalecono: w dokumentach o przejściu poddanych bez ziemi płci męzkiéj, zapisanych w rewizyi, ilość opłaty za nich oznaczać na tejże zasadzie jak i przy przejściu ich z ziemią.— ani art. 329 tejże Ustawy, w którym wyrażono, że z własności ruchoméj pobierają się poszliny w tych razach, które w tym rozdziale wyraźnie są oznaczone, gdyż właśnie przytoczony art. 3:4 znajduje się w tymże 11 rozdziale. Nie widząc zatém potrzeby godzenia, objaśniania lub uzupełniania w czémkolwiek rzeczonego artykułu, Rada Państwa, Uchwałą, Najwyżéj zatwierdzoną, postanowiła: pozostawić Rządzącemu Senatowi, iżby zalecił komu należy, aby za prawa na poddanych bez ziemi, przechodzących tak na mocy testamentowych zapisów, jako też wszelkich innych aktów, przepisane poszliny były pobierane podług ceny ustanowionéj w art 364 Ust. o opłatach (Zb. Praw T. V. wyd 1812).

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Вѣна, 2 Февраля.

20 числа м. м., въ дворцовой церкви совершена была паннихида за упокой души эрцгерцога палатина Венгерскаго; на этомъ богослуженіи присутствовало Венгерское дворянство, находящееся теперь въ Вѣнѣ. Ея Императорское Высочество Великая Княгиня Елена Павловна изволила прибыть на этотъ обрядъ съ Государынею Великою Княжною, Своею Дочерью. Эрцгерцогиня Марія и при цесса Клементина Салернская, встрѣтили Ея Императорское Высочество при входѣ въ церковь.

— Говорятъ, что гр. Майлатъ будетъ назначенъ въ помощь эрцгерцогу Стефану, при исправленіи должности намѣстника Венгерскаго королевства.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Austrya.

Wiedeń, 2 lutego.

Dnia 20 z m. w kaplicy dworskiéj odbywało się żałobne nabożeństwo po zgonie Arcy-Xięcia Palatyna Węgierskiego, na którém znajdowała się wyższa i niższa szlachta Węgierska, obecna w Wiedniu. J. C W. Wielka Xiężna Helena Pawłówna raczyła przybyć na to nabożeństwo, z Dostojną Swą Corą. Arcy Xiężniczka Marya i Xiężna Klementyna Salerneńska przyjmowały J. C. W. w progach kaplicy.

— Mówią, że Hr. Maylath dodany będzie do pomocy Arcy-Xięciu Stefanowi, przy pełnieniu obowiązków namiestnika królestwa Węgierskiego.

врача, Гг. Мортонъ и Джаксонъ, при выдергиваніи зубовъ. Успѣшные ихъ опыты, поощрили доктора Джонъ Вера, въ Бостонѣ, къ употребленію эѳира при болѣе важныхъ хирургическихъ операціяхъ, какъ то, при отнятіи женской груди и бедра, произведенныхъ имъ съ успѣхомъ и безъ боли. По полученіи сего извѣстія въ Англіи, врачь Бутъ въ Лондонѣ, вмѣстѣ съ зубнымъ врачемъ Робинсономъ, съ помощію сего способа выдергивали зубы безъ боли; вслѣдъ за симъ, Г. Листонъ, хирургъ лондонскаго госпиталя (*University College*), вмѣстѣ съ Г. Кей, употребили сей способъ при отнятіи бедра. Больной, послѣ принятія эѳира передъ самымъ начатіемъ операціи, спустя 2—3 минуты, совершенно лишился чувства; отнятіе бедра продолжалось не болѣе одной минуты, послѣ чего больной оставался еще недвижимымъ, при отысканіи и перевязываніи артерій; наконецъ, какъ бы полупробудившись отъ сна, медленно отвѣчалъ на вопросы, что онъ нечувствовалъ никакой боли, хотя не лишился совершенно присутствія духа; что слышалъ нѣсколько словъ и ощущалъ, что что-то дѣлали около его ноги, но нисколько не зналъ, что операція была уже произведена. Это происходило 22 Декабря 1846 года. Того же числа, Г. Листонъ отнялъ еще ноготь у другаго больнаго, то же безъ боли, а 1 Января 1847 года, Ландсдоунъ, въ Бристолѣ, отсѣкъ такимъ же образомъ бедро, въ присутствіи химика Герапета, который описывая сію операцію (*Times* 4

cyach chirurgicznych, jako to, przy wycięciu piersi niewieściéj i amputacyi uda, które przez niego szczęśliwie bez bolu wykonane zostały. Za dojściem téj wiadomości do Anglii, Doktor Boott w Londynie, wespół z dentystą Robinsonem. za użyciem tegoż środka wyrywali zęby bez bolu; wkrótce zaś potém, P. Liston, chirurg szpitalu Londyńskiego (University College), łącznie z P. Key, użyli tego sposobu przy amputacyi uda. Chory po wzionięciu eteru przed samą operacyą, po 2—3 minutach stracił zupełnie czucie; odjęcie uda trwało zaledwo minutę: poczém chory zostawał jeszcze nieruchomy podczas wynajdywania i przewiązywania arteryj; nakoniec jakby na wpół przebudziwszy się ze snu, odpowiadał powoli na zapytania, iż nie czuł żadnego bolu, chociaż nie stracił zupełnie przytomności; że słyszał kilka wyrazów i czuł, że robiono coś około jego uda, ale nie wiedział bynajmniéj, iż operacya zrobioną została. To się stało 22 grudnia 1846 roku. Tegoż dnia jeszcze wyrwał P. Liston paznogieć innemu choremu bez bolu. a 1 stycznia 1847 roku, P. Lansdown, w Bristolu, uciął podobnymże sposobem udo, w przytomności chemika Herapath, który opisując tę operacyą (*Times* 4 *stycznia* 1847), powiada, że trwała 15 minut z powodu przecięcia licznych arteryj.

— Мѣсто графа Стадіона, по званію императорскаго галиційскаго коммисара, который нынѣ назначенъ Богемскимъ губернаторомъ, ввѣрено его брату, теперешнему Тріэстскому губернатору.

— Открытіе Богемскаго сейма, отсрочено снова до Марта, потому поводу, что предварительныя занятія не были еще кончены.

Франція

Парижъ 8 Февраля.

Совѣщанія палаты депутатовъ. Засѣданія 6 и 8 Февраля. На засѣданія 6-го числа, палата занималась дальнѣйшими преніями по второй статьѣ адресса, выражающей надежду на сохраненіе мира. Первый произнесъ рѣчь Г. Беррье, знаменитый ораторъ легитимистской партіи, и соображая со своей точки зрѣнія испанскія бракосочетанія, доказывалъ, что полезнѣйшимъ и вожделѣннѣйшимъ событіемъ было бы бракосочетаніе Королевы Изабеллы съ графомъ Монтемолиномъ; не вниманію къ этому министровъ приписывалъ все зло которое отъ настоящихъ испанскихъ бракосочетаній произошло для Франціи и другихъ европейскихъ государствъ. За симъ приглашалъ министровъ, чтобы они теперешнее свое вліяніе въ Мадритѣ употребили для возстановленія въ Испаніи салическаго закона, которое считалъ единственною мѣрою для обезпеченія сей странѣ соотвѣтственнаго положенія въ ряду другихъ европейскихъ державъ. Къ статьѣ адресса, о которой идетъ рѣчь, Г. Беррье предложилъ слѣдующее добавленіе: „Франція желаетъ мира и успѣетъ сохранить его съ соблюденіемъ своего достоинства и справедливыхъ интерсовъ." Сему воспротивился Г. Геберъ, утверждая, что сія добавочная статья, если не въ словахъ, то по крайней мѣрѣ въ мысли есть только подтвержденіе отвергнутой уже добавочной статьи Гг. Бильйо и Дюфора. Вслѣдствіе сего, Г. Ластери потребовалъ, чтобы вся вторая статья адресса была просто исключена, и Г. Беррье отказавшись отъ своей добавочной статьи, присоединился къ этому предложенію. Отвѣчая на это Г. Гизо доказалъ въ нѣсколькихъ словахъ съ разительною точностію, что такое рѣшеніе палаты было бы пагубнымъ для сохраненія мира, и значило бы почти тоже, что объявленіе войны. „Ибо не вѣрить въ миръ, значитъ вѣрить въ войну. Развѣ не Англія составляетъ жалующуюся сторону? И не смотря на то, англійскіе парламентъ и правительство не колебались въ провозглашеніи своего довѣрія къ сохраненію мира." Этотъ примѣръ, приведенный Г. Гизо, раздражилъ Г. Бюроде-Пюи, который объявилъ, что онъ подастъ голосъ въ пользу уничтоженія второй статьи, хотя бы только для того, чтобы не подражать Англіи. Однако палата утвердила статью значительнымъ большинствомъ, и только крайняя лѣвая сторона (радикалы) и крайняя правая (легитимисты) удержались отъ балотировки. Остальное засѣданіе занято было разными вопросами, предложенными министрамъ, касающимися предме-

— Hr. Stadion, który jest przeznaczony na Gubernatora Czech, zastąpiony będzie jako Kommissarz Cesarski w Galicyi przez swego brata, teraźniejszego Gubernatora Tryestu.

— Zwołanie Sejmu w Czechach zostało znowu odroczone do Marca, z powodu, że prace przygotowawcze nie były jeszcze ukończone.

Francya.

Paryż, 8 lutego.

Obrady Izby Deputowanych. Posiedzenia d. 6 i 8 lutego. Na posiedzeniu d. 6, Izba zajmowała się dalszemi rozprawami nad drugim paragrafem adressu, wyrażającym nadzieję utrzymania pokoju. Piérwszy zabrał głos P. Berryer, sławny mówca stronnictwa legitymistów, i rozbierając naprzód ze swego stanowiska małżeństwa hiszpańskie, dowodził, iż najkorzystniejszą i najpożądańszą kombinacyą, było zaślubienie Królowéj Izabelli z Hr. Montemolin, i uchybieniu jéj przez Ministrów, przypisywał wszystkie złe następstwa i skutki, jakie z tych małżeństw dla Francyi i dla innych europejskich krajów wynikły. Następnie wzywał Ministrów, aby teraźniejszego wpływu swojego w Madrycie użyli na przywrócenie w Hiszpanii salickiego prawa, i uważał je za jedyny środek zapewnienia temu krajowi przyzwoitego stanowiska w rzędzie innych krajów Europy. Do będącego w mowie paragrafu adressu, P. Berryer zaproponował następujący dodatek: „Francya życzy pokoju i będzie umiała go utrzymać, z zachowaniem swojéj godności i sprawiedliwych interessów." Oparł się temu P. Hebert, twierdząc, iż dodatek ten, jeśli nie w słowach, to przynajmniéj w myśli, jest tylko powtórzeniem treści odrzuconego już dodatku PP. Billault i Dufaure. W skutek tego, P. Lasteyrie wniósł, aby wyrzucić całkiem paragraf drugi, do czego się i P. Berryer, cofnąwszy swój dodatek, przychylił. Odpowiadając na to P. Guizot, w krótkich lecz jasnych i treściwych słowach przekonywał Izbę, iż podobna uchwała z jéj strony, mogłaby stać się nader szkodliwą dla utrzymania pokoju i równałaby się prawie wypowiedzeniu wojny. „Albowiem nie wierzyć w pokój — rzekł — jest to wierzyć w wojnę. Czyż nie Anglia jest stroną, która się skarży? a przecież w Anglii równie Rząd jak Parlament nie wahały się oświadczyć swego zaufania, iż pokój utrzymany zostanie." Przytoczenie tego przykładu oburzyło P. Bureaux de Puzy, tak, iż oświadczył, iż dla tego właśnie głosować będzie za wyrzuceniem drugiego paragrafu, ażeby nie naśladować Anglii. Mimo to rzeczony paragraf utrzymany został znaczną większością, i tylko ostateczna Strona Lewa (radykaliści) i ostateczna Prawa (legitymiści), wstrzymały się od głosowania. Resztę posiedzenia zajęły różne interpellacye Ministrów, w przedmiotach nie objętych adressem. Dnia wczorajszego, jako w Niedzielę, Izba nie miała posiedzenia; na posiedzeniu zaś dzisiejszém, przystąpiła do roztrząsania 7-go paragrafu adressu, tyczącego się finansowych stosunków.

Января 1847 г.), изъясняетъ, что она продолжалась 15 минутъ по поводу пересѣченія многихъ артерій.

Употребленный эѳиръ находился въ обыкновенномъ большомъ пузырѣ, съ трубкою, снабженною въ концѣ костянымъ дульцемъ, въ видѣ бокала, съ широкимъ внизу отверстіемъ, которое могло плотно закрываться, посредствомъ пробки, похожей на ту, какую употребляютъ при надуваніи эластическихъ подушекъ воздухомъ. Въ пузырь влили одну унцію сѣрнаго эѳира раздули его посредствомъ небольшаго вдувающаго насоска, и заткнувъ бокалъ большимъ пальцемъ, сильно здавливали пузырь для насыщенія запертаго въ немъ воздуха эѳирнымъ паромъ. До начатія самой операціи, заткнули больному ноздри, бокалъ приставили къ устамъ, придерживая вокругъ губы пальцами, чтобы не уходилъ паръ. Больной вдыхалъ и выдыхалъ паръ въ продолженіе одной или двухъ минутъ, потомъ губы его перестали корчиться. При семъ начали первое сѣченіе. Спустя три минуты, дѣйствіе пара начало ослабѣвать; и потому снова приставили стаканъ къ устамъ больнаго, и такимъ образомъ дѣйствовали до окончанія операціи. Ежели пульсъ начиналъ ослабѣвать, то давали нѣсколько капель вина для возстановленія его. Послѣ операціи больной проснулся спокойно, и говорилъ, что неощущалъ ни какой боли и вообще былъ въ удовлетворительномъ состояніи. Въ Бостонѣ опускали въ бутылку, съ двумя шейками, губку, смоченную

Użyty eter zamknięty był w wielkim pęcherzu zwyczajnym, z rurką opatrzoną na końcu kościanym musztuczkiem, w postaci kubka, z szerokim u dna otworem, który się szczelnie mógł zamykać, za pomocą zakrętki, podobnéj do téj, jaka się używa do wydymania poduszek elastycznych powietrzem. Do pęcherza wlano uncyą eteru siarczanego, nadęto go za pomocą małéj pompki wziewającéj, a zatknąwszy kubek wielkim palcem, poruszano mocno pęcherz dla nasycenia zamkniętego w nim powietrza parą eterową. Przed wykonaniem saméj operacyi, zatknięto choremu nozdrza, kubek włożono do ust, przytrzymując go około wargi palcami aby para nie uchodziła. Chory wdychał i wydychiwał parę przez jednę lub dwie minuty, poczém wargi jego kurczyć się przestały. Zaczęto piérwsze cięcie. Po trzech minutach skutek pary eterowéj począł ustawać; włożono więc znowu musztuczek do ust chorego i podobnymże sposobem postępowano aż do końca operacyi. Jeżeli puls okazywał upadek sił, kilka kropel wina wystarczało na jeh podniesienie. Po operacyi chory ocknął się spokojny, mówił, że nie czuł bolu żadnego i miał się w ogólności dobrze. W Bostonie wkładano do butli o dwóch szyjkach gąbkę eterem zmoczoną. P. Liston używał w Londynie jeszcze lepszego apparatu, wynalezionego przez aptekarza Squire, a zrobionego przez P. Hooper.

товъ, не вошедшихъ въ составъ адресса. Вчера, въ воскресеніе, не было засѣданія; на сегодняшнемъ же засѣданіи, палата приступила къ соображенію 7-й статьи адресса, касающейся финансовыхъ отношеній.

— Король назначилъ герцога Монпансіерскаго главнокомандующимъ артиллеріею въ Сенскомъ департаментѣ: всѣ предписанія правительства, касающіяся артиллеріи въ этомъ департаментѣ, будутъ проходить чрезъ руки Принца, который въ то же время сохраняетъ должность начальника Венсенской Школы.

— Носится слухъ, что герцогиня Монпансіерская уже беременна.

— Въ Четвертокъ былъ большой балъ у герцога Немурскаго; при этомъ случаѣ дворъ оказывалъ особенное вниманіе Британскому послу, лорду Норменби. Король, пробывшій на балѣ не болѣе часа, говорилъ съ лордомъ два раза, и довольно долго. Французскій посланникъ при Лондонскомъ дворѣ, графъ Сентъ-Олеръ, принятъ былъ въ прошлый Четвертокъ Королевою въ аудіенціи, въ Виндсорскомъ дворцѣ.

— Лордъ Норменби, тотчасъ послѣ рѣчей, произнесенныхъ Гг. Гизо и Беррье, отправилъ курьеровъ въ Лондонъ, требуя, какъ слышно, новыхъ инструкцій.

— Носятся слухи, что Король Лудовикъ Филиппъ, получилъ собственноручное письмо Королевы Викторіи. Г. Госонвиль, зять герцога Брольи, ѣздившій въ Лондонъ съ особеннымъ порученіемъ, привезъ, будто бы этотъ знакъ мира. Поговариваютъ, что герцогъ Брольи лично отправится въ Лондонъ съ порученіемъ Короля.

— Въ *Akhbar*, отъ 26-го Января извѣщаютъ, что генералъ Кавеньякъ окончилъ свою экспедицію противъ безпокойныхъ пограничныхъ племенъ Оранской провинціи съ большимъ успѣхомъ. Французская кавалерія настигла эти племена, принудила ихъ вступить въ сраженіе, и нанесла имъ совершенное пораженіе. Множество плѣнныхъ и 40,000 головъ скота достались Французамъ.

— Въ Марсельскомъ курьерѣ пишутъ, что въ означенный городъ прибылъ изъ Мексики агентъ, для раздачи корсерскихъ патентовъ противъ американскихъ кораблей.

— Въ письмахъ изъ Макао сообщаютъ о послѣдовавшей кончинѣ Кохинхинскаго императора.

9 Февраля.

Министръ внутреннихъ дѣлъ поручилъ префектамъ объявить сельскимъ обществамъ, что они обязаны наблюдать за исполненіемъ закона о вывозѣ хлѣба, и будутъ отвѣтствовать за всякіе безпорядки въ семъ отношеніи.

— Французскіе журналы заняты разсужденіями на счетъ овладѣнія Англичанами острова *Libuan*. Въ *Journal des Déb.* пишутъ между прочимъ; „Если бы мы стали подражать примѣру англійскихъ журналовъ, если бы припомнили все то, что въ нихъ нѣкогда сказали относительно маркизскихъ и О'Таитскихъ острововъ, если бы питали ненависть по поводу распро-

— Król mianował Xięcia Montpensier główno dowodzącym artylleryą w departamencie Sekwany: wszystkie zatém zalecenia rządowe, tyczące się artyllery w tym departamencie, przechodzić będą przez ręce Xięcia, który obok tego zachowuje obowiązek naczelnika szkoły w Vincennes.

— Słychać, że Xiężna Montpensier jest przy nadziei.

— We czwartek, d. 4. był wielki bal u Xięcia Nemours, na którym dwór okazywał szczególną względność dla angielskiego Posła, Lorda Normanby. Król, który godzinę tylko bawił na balu, rozmawiał z nim dwa razy i to dosyć długo. Poseł francuzki przy dworze Londyńskim, Hr. St. Aulaire, miał tegoż dnia posłuchanie u Królowéj Wiktoryi, w zamku Windsorskim.

— Lord Normanby, zaraz po mowie P. Guizot w Izbie Deputowanych wysłał gońca do Londynu, drugiego zaś po mowie P. Berryer, żądając, jak mówią, nowych instrukcyi.

— Wieść salonowa głosi, że Król Ludwik Filip otrzymał własnoręczny list od Królowéj Wiktoryi. P. Haussonville, zięć Xięcia Broglie, który udał się był do Londynu w poufném zleceniu, przywieść miał to godło pokoju. Może być, iż sam Xiąże Broglie uda się wkrótce z poleceniem Króla do Londynu.

— Dziennik *Akhbar* donosi z Algieru, pod d. 26 stycznia, że Jenerał Cavaignac wykonał nader pomyślną wyprawę przeciw buntującym się sąsiednim pokoleniom Orańskiéj prowincyi. Jazda francuzka dognała te pokolenia, zmusiła je do walki i zadała im stanowczą klęskę. Wielu jeńców i 40,000 sztuk rogatego bydła zostało w ręku Francuzów.

— *Kuryer Marsylski* donosi, że do pomienionego miasta przybył ajent Mexykański, w celu rozdawania listów korsarskich przeciw okrętom Amerykańskim.

— Listy z Makao donoszą o śmierci Cesarza Kochinchiny.

Dnia 9 lu'ego

Minister spraw wewnętrznych polecił prefektom zawiadomić gminy, że do nich należy czuwanie nad wykonaniem prawa o wywozie zboża, i że one za wszystkie nieporządki, z tego powodu wynikłe odpowiadać mają.

— Dzienniki francuzkie zajęte są uwagami nad zajęciem przez Anglików wyspy Labuan. *Journal des Débats* mówi między innemi: „Gdybyśmy wzięli za wzór dzienniki angielskie gdybyśmy sobie chcieli przypomnieć to wszystko, co powiedziały niegdyś względem wysp Markizowych i Otahiti; gdybyśmy tchnęli nienawiścią, z powodu rozszerzanych przeciwko nam potwarzy przez związek me-

---

эѳиромъ. Г. Листонъ употреблялъ въ Лондонѣ еще лучшій аппаратъ, изобрѣтенный Аптекаремъ Скиромъ, и сдѣланный Г. Гуперомъ.

Получивъ сіе любопытное извѣстіе на материкѣ, врачь Іосифъ Башъ, въ Брюсселѣ, произвелъ операцію надъ двойною фистулою; но только первую половину операціи онъ успѣлъ произвести безъ боли. Сдѣлали также безъ боли вырѣзку большой пузырчатой опухоли у собаки. 9-го Января сего года, Г. Фергузонъ, хирургъ лондонскаго госпиталя *Kings-College*, произвелъ три операціи съ самымъ лучшимъ успѣхомъ. Того же дня, въ госпиталѣ Св. Ѳомы, Г. Мэкъ-Морду, отсѣкъ шестилѣтнему ребенку указательный палецъ, безъ малѣйшей боли, послѣ двукратнаго только пріема эѳира, и ребенокъ очнувшись спрашивалъ, сдѣлана-ли надъ нимъ операція? 12-го Января, профессоръ Руо, въ Парижѣ, отсѣкая бедро, забылъ заткнуть больному ноздри, и потому больной не уснулъ и ощущалъ боль. Вскорѣ потомъ сдѣлано въ Парижѣ около 20 опытовъ, которые можно раздѣлить на три разряда, изъ коихъ каждый заключаетъ третью часть операцій, произведенныхъ или съ наилучшимъ успѣхомъ, или съ сомнительнымъ, или же безъ всякаго успѣха, то есть съ чувствомъ боли. Произведеніемъ опытовъ преимущественно занимались профессоры Ру, Вельпо и Мальгенъ. Опыты, дѣланные въ госпиталѣ *Hôtel Dieu* и *Charite*, не были столь успѣшны какъ въ госпиталѣ св. Лудовика. Труб-

Za dojściem téj ciekawéj wiadomości na ląd stały, Doktor Józef Bosch w Bruxelli, robił operacyą podwójnéj fistuły; ale tylko pierwszą połowę operacyi udało się zrobić bez bolu. Robiono także bez bolu wycięcie wielkiego guza woreczkowatego u psa. Dnia 9 stycznia b. r., P. Ferguson, chirurg Londyńskiego szpitalu *Kings College*, robił trzy operacye z najlepszym skutkiem. Tegoż dnia w szpitalu św. Tomasza, P. Mac-Murdough, uciął sześcio-letniemu dziecięciu palec wskaziciel bez najmniejszego bolu, po dwurazowém tylko wciągnięciu eteru do płuc, a dziécię po ocknieniu się pytało czy mu zrobiono operacyą. Dnia 12 stycznia, Professor Roux w Paryżu, ucinając goleń, zapomniał zatknąć choremu nozdrza, przez co chory nie usnął i czuł bole. Wkrótce potém zrobiono w Paryżu około 20 doświadczeń, mogących się podzielić na trzy klassy, z których każda obejmuje trzecią część operacyj, wykonanych albo z najlepszym skutkiem, albo z wątpliwym, albo też bez żadnego skutku, to jest z bolem. Robieniem doświadczeń najbardziéj zajmowali się Professorowie: *Roux*, *Velpaux* i *Malgaigne*. Doświadczenia robione w szpitalu *Hôtel-Dieu* i w *Charité*, nie udawały się tak doskonale jak w szpitalu św. Ludwika. Rurki szczególnego przyjemnika (recipiens, zawierającego eter, nie wkładano do ust, ale do jednego nozdrza, a drugie nozdrze zatykano ręką. Za każdém wetchnieniem

страняемыхъ противъ насъ клеветъ обществомъ методистскихъ миссіонеровъ, то могли бы также въ занятіи острова *L bu n* отыскать поводъ для явнаго возставанія противъ личной гордости Англіи. Но такая политика, выказывающая только безсиліе и зависть, прикрывающіяся маскою патріотизма, ни сколько не по нашему вкусу! напротивъ, мы хотимъ утѣшать себя надеждою, что сіе овладѣніе принесетъ со временемъ пользу для общихъ интересовъ гражданственности и человѣчества.

— Въ Брестскомъ портѣ въ этомъ году будутъ спущены на воду пять кораблей: одинъ линѣйный стопушечный, два фрегата 60-ти и 50-ти пушечные, одинъ бригъ и одинъ пароходный фрегатъ.

— 28-го м. м., въ палатѣ гражданскаго суда занимались соображеніемъ процесса маркиза д'Эпине-Санъ-Лю, противъ знаменитаго писателя Александра Дюма, отъ коего первый требуетъ вознагражденія въ 50,000 фр. за то, что онъ въ своемъ романѣ - одного изъ его предковъ, вопреки исторіи, оклеветалъ; сверхъ сего онъ требуетъ, чтобы Г. Дюма, въ новомъ изданіи сего романа, оспориваемыя имъ мѣста пропустилъ, или вмѣсто Санъ-Лю поставилъ другое имя. Палата отсрочила сіе дѣло, для того, чтобы прежде сообразить отдѣльныя статьи жалобы.

— Сегодня вышла въ свѣтъ въ первый разъ новая легитимистская газета, *Union monarchique*, въ которой соединены *Quotidienne*, *France* и *Echo*.

10 *Февраля*.

На вчерашнемъ засѣданіи палаты депутатовъ, по принятіи 7 статьи, касающейся финансовъ, приступили къ 8 статьѣ относительно разныхъ реформъ. При семъ министръ народнаго просвѣщенія объявилъ, въ слѣдствіе сдѣланнаго ему вопроса, что правительство нынѣшнему собранію предложитъ проектъ закона относительнаго первоначальнаго образованія. За симъ Г. Викторъ Гранденъ произнесъ рѣчь, въ коей остроумно и съ успѣхомъ возставалъ противъ партіи свободной торговли. Послѣ его рѣчи, на которую Г. Блонки обѣщалъ отвѣчать, палата отсрочила свое засѣданіе.

— Турецкій посланникъ представилъ Г. Гизо новую ноту своего правительства, въ коей Порта протестуетъ противъ принятія Тунисскаго бея.

— Письмо изъ Алжира, полученное въ Марсели 2 Февраля, сообщаетъ невѣроятный слухъ, который однако привелъ въ ужасъ столицу Алжиріи. Тринадцатый полкъ легкой пѣхоты попалъ, будто бы, въ засаду, и будучи окруженъ превосходнымъ числомъ арабовъ, вынужденъ былъ сдаться въ плѣнъ. Слуху сему не льзя, кажется, повѣрить.

— Въ *Gazett de Miae* пишутъ изъ Туниса отъ 4 Января: „За три передъ симъ дня съ пришедшимъ изъ Мальты кораблемъ прибылъ агентъ оттоманской порты; но бей по сіе число не хотѣлъ принять его, а равно и привезенныхъ имъ съ собою писемъ. На прошедшей недѣлѣ мы видѣли прибывающіе сюда одинъ за другимъ англійскіе корабли, съ депешами къ Бею: при всякомъ случаѣ Бей требовалъ нѣсколько дней времени для отвѣта; депеши сіи сообщали о прибытіи турецкаго посланника. Этотъ отказъ въ доставленіи ему аудіенціи, можетъ Бея подвергнуть многимъ хлопотамъ.

todystowskich Missyonarzy angielskich, moglibyśmy także, w osadzeniu wyspy Labuan, znaleść powód głośnego powstawania przeciw nienasyconéj dumie Anglii. Ale taka polityka, zdradzająca tylko słabość i zawiść, pokrywające się maską patryotyzmu, nie jest bynajmniéj w naszym guście, i owszem wolimy się cieszyć nadzieją, że to zajęcie przyniesie za czasem korzyść dla ogólnych interessów cywilizacyi i ludzkości.“

— W tym roku pięć okrętów spuszczonych będzie z warsztatów w porcie Brest to jest: liniowy o stu działach, dwie fregaty o 60 i 50 działach, jeden bryg i jedna fregata parowa.

— Trybunał cywilny zajmował się w d. 28 z. m. skargą Margrabiego d'Espinaj-St Luc, przeciw znanemu pisarzowi Alex. Dumas, od którego żąda wynagrodzenia 50,000 fr., z powodu, że w swym romansie jednego z jego przodków, wbrew historyi, fałszywie spotwarzył. Żąda zarazem, aby P. Dumas w nowém wydaniu obwiniane miejsca opuścił, lub w miejsce St. Luc inne nazwisko zamieścił. Sąd odroczył sprawę aby pierwéj punkta oskarżenia dostatecznie roztrząsnąć.

— Dziś wyszedł piérwszy numer nowéj gazety legitymistowskiéj p t. *Union monarchique*, będącéj połączeniem, jak wiadomo, gazet: *Quotidienne*, *France* i *Echo*.

Dnia 10 *lutego*.

— Na wczorajszém posiedzeniu Izba Deputowanych, po przyjęciu 7 § dotyczącego finansów, przystąpiła do § 8 względem różnych reform. Przyczém Minister wychowania publicznego, zapytany oświadczył, że rząd na teraźniejszém zgromadzeniu przełoży projekt do prawa względem nauk elementarnych. Następnie P. Wiktor Grandin miał mowę, w któréj nie bez dowcipu i powodzenia, powstawał na stronnictwo wolności handlowéj. Po jego mowie, na którą P. Blanqui zapowiedział odpowiedź, odroczyła się Izba.

— Poseł turecki złożył P. Guizot nową notę swego rządu, w któréj zawiera się protestacya, dotycząca przyjęcia Beja Tunetańskiego.

— List z Algieru otrzymany d. 2 lutego w Marsylii, donosi wieść trudną do uwierzenia, a która jednak przeraziła stolicę Algieryi. Trzynasty półk lekkiéj piechoty miał wpaść w zasadzkę i otoczony przez przeważną liczbę Arabów miał się dostać w niewolę. Wieść ta zdaje się niepodobną do prawdy.

— *Gazette de Midi* pisze z Tunis pod d. 4 stycznia: „Przed trzema dniami okręt przybyły z Malty przywiózł tu ajenta Porty Ottomańskié; ale Bej aż do dnia dzisiejszego nie chciał go przyjąć, równie jak listów, które z sobą przywiózł. W przeszłym tygodniu widzieliśmy przybywające tu jeden po drugim kilka okrętów angielskich, z depeszami do Beja; za każdą razą, Bej żądał kilka dni czasu do namysłu, nim udzielił odpowiedź. Treścią ich miało być doniesienie o przybyciu Posła tureckiego. To odmówienie przyjęcia go, może nabawić Beja wielkiego kłopotu.

ку особеннаго пріемника (*recipien*), заключающаго эѳиръ, не влагали въ ротъ, но въ одну ноздрю, а другую прижимали рукою. При всякомъ вдыханіи воздухъ пробирался въ бутылку, проходилъ сквозь губку, насыщалъ эѳирный паръ и входилъ въ легкія; выдыханіе же совершалось чрезъ ротъ. Эѳира наливали отъ одной до двухъ унцій. Врачь Бергсонъ совѣтуетъ употреблять низенькій графинъ съ широкою шеею, заткнутою проколотою пробкою, соединенною съ дульцемъ, проведеннымъ въ одну ноздрю. Професоръ хирургіи, Г. Ротмундъ, въ Мюнхенѣ употребилъ, при трехъ операціяхъ, съ хорошимъ успѣхомъ снарядъ Г. Герапата, то есть, пузырь; такой же опытъ произведенъ былъ въ Эрлендѣ, а Эдинбургскій профессоръ Симпсонъ употребилъ эѳиръ при разрѣшеніи отъ бремени увѣчной женщины. Вскорѣ будемъ мы въ состояніи сказать кое-что о послѣдствіяхъ опытовъ, произведенныхъ у насъ, въ Вильнѣ, съ помощію снаряда, похожаго на аппаратъ Паркера, устроеннаго здѣшнимъ Аптекаремъ Кушевичемъ, который мы видѣли на засѣданіи Императорскаго Медицинскаго Общества, происходившемъ 12 сего Февраля.

(*Окончаніе впредъ*).

wpadało powietrze do flaszy, przebijało się przez włożoną i eterem zlaną gąbkę, nasycało się eterową parą i wchodziło do płuc; odetchnienie zaś następowało przez usta. Eteru nalewano od jednéj do dwóch uncyi. Dr. Bergson, zaleca nizką karafkę z szeroką szyją, zatkniętą korkiem przedziurawionym i połączonym z cybuchem, idącym do jednego nozdrza. Professor chirurgii Rothmund w Monachium, użył przy trzech operacyach z dobrym skutkiem apparatu P. Herapath, to jest pęcherza; robiono także doświadczenia w Erlandze, a Professor Simpson w Edymburgu skutecznie użył eteru podczas porodu ułomnéj kobiety. Wkrótce będziemy mogli cokolwiek powiedzieć i o wypadku doświadczeń robionych w Wilnie, za pomocą machiny, podobnéj do apparatu Parkera, urządzonéj przez P. Aptekarza Kuszewicza, i okazywanéj na posiedzeniu Ces. Tow. Lekar. d 12 lutego.

(*Dokończenie nastąpi*).

— Брюссельскій докторъ Ванъ-Гекке, представилъ въ академію наукъ проектъ изобрѣтенной имъ системы воздухоплаванія. Аппаратъ г-на Ванъ-Гекке дѣйствуетъ на атмосферу сверху и снизу, и воздухоплаватель можетъ произвольно подыматься и опускаться, безъ утраты балласта и газа, и посредствомъ весьма удобнаго управленія воздушнымъ шаромъ. Система Г. Ванъ-Гекке заключается въ томъ, что для направленія, въ коемъ онъ намѣренъ отправиться, отыскиваетъ въ слояхъ атмосферы теченіе воздуха, и что посредствомъ изобрѣтеннаго имъ механизма, можетъ удобно подниматься и опускаться по желанію.

Англія

Лондонъ 6 Февраля.

На вчерашнемъ засѣданіи нижняго парламента, представленъ былъ докладъ комитета относительно билля о вспомоществованіи неимѣющимъ средствъ содержанія Ирландцамъ, для чего имѣетъ быть назначена сумма въ 300,000 фун. стерл.

— Верхній парламентъ произвелъ непродолжительное засѣданіе, въ заключеніе коего Маркизъ Ланедоунъ представилъ дальнѣйшее продолженіе переписки съ австрійскимъ правительствомъ.

— На засѣданіи нижняго парламента 4-го Февраля, лордъ Бентинкъ въ продолженіе двухъ часовъ объяснялъ свой проектъ относительно постройки въ Ирландіи желѣзныхъ дорогъ, и предложилъ билль, требующій съ этою цѣлію 16 милліоновъ фун. стерл.; такимъ образомъ, по мнѣнію оратора, предпринята была бы успѣшнѣйшая мѣра противъ господствующаго нищенства въ этой странѣ посредствомъ полезнаго занятія народа, которая, сверхъ сего, споспѣшествовала бы, безъ сомнѣнія, развитію будущаго благосостоянія этой страны. — Лордъ Россель отдавая справедливость патріотизму и дарованіямъ лорда Бентинка, однако его проекта, относительно употребленія столькихъ милліоновъ казенной суммы не признавалъ полезнымъ, и хотя не противился предложенію сего билля, объявилъ однако, что онъ подастъ голосъ противъ вторичнаго его чтенія. Гг. Ребукъ и Юмъ равномѣрно рѣшительно объявили себя противъ сего билля, который съ энергіею и жаромъ защищаемъ былъ при семъ ирландскими членами, какъ то: Гг. Граттаномъ, Джонъ О'Коннелемъ, Смитъ Обріеномъ и другими. Послѣ объявленія со стороны канцлера казначейства и ирландскаго статсъ-секретаря, Г. Лабушера, что и они, по примѣру лорда Росселя, подадутъ свои голоса противъ вторичнаго чтенія сего билля, лордъ Бентинкъ получилъ дозволеніе предложить его парламенту, гдѣ его тотчасъ прочли въ первый разъ; второе его чтеніе назначено на 11-е Февраля.

— Въ *Times* пишутъ, что предложеніе лорда Бентинка, объ устроеніи желѣзной дороги въ Ирландіи, не одобрено въ Сити.

— Глава католической аристократіи въ Англіи, графъ Шревсбюри, пожалованъ Его Святѣйшествомъ Папою кавалеромъ ордена Св. Григорія.

9 Февраля.

На сихъ дняхъ представленъ въ парламентъ заключенный въ прошломъ году мирный трактатъ, съ Королемъ Сандвичевыхъ острововъ, на основаніи котораго Англійскіе товары будутъ ввозимы во владѣнія этого Государя съ платою пошлинъ, не болѣе пяти процентовъ.

— Нижняя палата, послѣ жаркихъ преній различныхъ партій, приняла вчера нѣкоторыя условія ирландскаго билля, и назначила сегодняшній день для выслушанія отчета по сему предмету. За симъ канцлеръ палаты казначейства внесъ проектъ учредить коммисію для разсмотрѣнія билля о ввозѣ сахара нужнаго для пивоварень и винокурень, и хотя протекціонисты сильно тому сопротивлялись, палата однако же избрала предложенную коммисію, и билль утвердила условно. Верхняя палата занималась не важными для публики предметами.

— По послѣднимъ извѣстіямъ изъ Ирландіи, снова нѣсколько человѣкъ, умерло отъ голода въ графствахъ Коркскомъ, Лимерикскомъ и другихъ; во многихъ городахъ, цѣны на хлѣбъ значительно понизились. До 500,000 чел. употреблены теперь при публичныхъ работахъ.

— Адмиралтейство сдѣлало распоряженіе, чтобы работники въ арсеналахъ и въ корабельныхъ докахъ,

— Dr. van Hecke Bruxelli, wynalazł nowy systemat żeglugi napowietrznéj, którego projekt złożył tutejszéj Akademii umiejętności. Systemat ten nie tylko od tego uczonego grona zatwierdzony, ale nawet za wynalazek nader użyteczny uznany został. Apparat P. van Hecke działa na atmosferę siłą popychającą u góry i u dołu, która dozwala żeglarzowi utrzymywać swój balon w danéj wysokości, bez utraty balastu albo gazu, i to za pomocą nader łatwych obrotów. System P. van Hacke zależy na tém, że dla kierunku, w którym się udać pragnie, wyszukuje prądu wiatru, i że za pomocą wynalezionego przez siebie mechanizmu, może się podnosić i zniżać podług upodobania.

Anglia.

Londyn, 6 lutego.

Na wczorajszém posiedzeniu Izby Niższéj złożone zostało sprawozdanie Komitetu względem bilu wsparcia dla niemających sposobu utrzymania Irlandczyków, na co ma być udzielony fundusz 300,000 f. szt.

— Izba Parów miała krótkie tylko posiedzenie, przy końcu którego Margrabia Lansdowne złożył na biurze Izby dalszy ciąg korrespondencyi z rządem austryackim.

— Na onegdajszém posiedzeniu Izby Niższéj d. 4 lutego, Lord Bentinck rozwijał przez dwie godziny swój wniosek względem zakładania w Irlandyi kolei żelaznych, i przełożył bil żądający na ten cel 16 milionów funt. szt., przez co, zdaniem mówcy, zaradziłoby się najskuteczniéj panującéj w tym kraju nędzy, przez korzystne zatrudnienie ludu, i przyczyniłoby się najbardziéj do zapewnienia przyszłéj pomyślności tego kraju. Lord Russell oddając sprawiedliwość patryotyzmowi i talentom Lorda Bentinck, planu atoli jego, co do użycia tyla milionów ze skarbu, nie uznawał wcale za korzystny, i lubo się nie sprzeciwiał wniesieniu tego bilu, oświadczył jednak, że przeciw drugiemu jego odczytaniu głosować będzie. PP. Roebuck i Hume oświadczyli się również energicznie przeciw bilowi, który nie mniéj gorliwie popierali członkowie Irlandzcy, jako to: PP. Grattan, John O'Connell, i Smith O'Brien i inni. Po oświadczeniu Kanclerza skarbu i P. Labouchere, Sekretarza Stanu dla Irlandyi, że podobnież jak Lord Russell drugiemu odczytaniu bilu tego sprzeciwiać się będą, otrzymał Lord Bentinck pozwolenie do przełożenia go Izbie, gdzie natychmiast, jak zwykle, po raz pierwszy odczytany został, na drugie zaś odczytanie wyznaczono dzień 11 lutego.

— *Times* czyni uwagę, że projekt drogi żelaznéj w Irlandyi, wniesiony przez Lorda Bentinck, nie znalazł dobrego przyjęcia w City.

— Ojciec św. ozdobił Hr. Shrewsbury, naczelnika katolickiéj arystokracyi w Anglii, krzyżem kawalerskim orderu św. Grzegorza.

Dnia 9 lutego.

W tych dniach złożono parlamentowi zawarty w roku zeszłym z Królem wysp Sandwichskich traktat pokoju, mocą którego towary Angielskie mają być przypuszczone do krajów tego Monarchy, za opłatą najwięcéj po 5 od sta.

— Izba Niższa po żywych sporach rozmaitych stronnictw, przyjęła wczoraj rozmaite klauzule bilu Irlandzkiego i dzień dzisiejszy na wysłuchanie w tym przedmiocie sprawozdania przeznaczyła; następnie Kanclerz Izby skarbowéj wniósł projekt wybrania kommissyi, w celu rozważenia bilu o wprowadzeniu cukru na użytek browarów i gorzelni, a lubo protekcyoniści wielki stawiali opór, Izba jednakże wybrała zaproponowaną kommissyą i bil z klauzulami uchwaliła. Izba Wyższa nie zajmowała się żadnym ważnym przedmiotem.

— Według ostatnich z Irlandyi wiadomości, znowu wiele osób umarło z głodu w hrabstwach: Cork, Limerick i innych; jednakże na bardzo wielu targach ceny zboża znacznie spadły. Przy robotach publicznych ma obecnie 500,000 osób zarobek.

— Admiralicya wydała rozkaz, aby robotnicy pracujący w arsenałach i przy warsztatach okrętowych, uorgani-

были сформированы въ батаjоны, дабы, въ случаѣ надобности, могли защищать мѣста, гдѣ работаютъ.

— Завтра ожидаютъ сюда прибытія мексиканскаго генерала Альмонте, который присланъ Сантаною для заключенія новыхъ условій объ уплатѣ долга этого народа.

Германія.

Баварія

Герцогъ Карлъ-Викторъ Гогенлоге-Шеллингфюрстъ, герцогъ Ратиборскій и Корвейскій, государственный совѣтникъ Баварскаго Королевства, обручился съ княжною Маріею-Антонитою-Стефаніею Сайнъ-Виттгенштейнъ-Берлебургъ, дочерію князя Лудвика-Адольфа-Фридриха и княгини Стефаніи урожденной княжны Радзивиллъ, родившеюся 16-го Февраля 1829 года. Бракосочетаніе будетъ совершенно 16 Февраля, въ Корвѣ, что въ Вестфаліи.

Испанія.

Мадритъ, 30 *Января*.

Въ *Gaceta* сообщаютъ о назначеніи новыхъ министровъ. Слышно, что Г. Монъ отправится посланникомъ въ Лондонъ.

— Министры предполагаютъ вооружить въ Кадиксѣ эскадру, команду надъ коею получитъ Инфантъ Генрикъ.

— Въ *Journal des Débats*, о составѣ новаго испанскаго министерства напечатано слѣдующее: ,,Фракцію, называемую пуританами, съ начальникомъ Г. Пачеко, представляетъ Г. Шихасъ-Лахано, одинъ изъ знаменитѣйшихъ ораторовъ конгресса. Г-на Рока-де-Тагоресъ считаютъ также однимъ изъ членовъ сей партіи, хотя неоднократно отдѣлялся уже онъ отъ оной, при нѣкоторыхъ важныхъ обстоятельствахъ; онъ—литераторъ и свѣтскій человѣкъ, всѣми уважаемый какъ по личному характеру, такъ и рожденію. Министерство, которымъ онъ управляетъ, вновь образовано, ибо прежде народное просвѣщеніе принадлежало къ министерству внутреннихъ дѣлъ.— Генералъ Павія—одинъ изъ самыхъ младшихъ испанскихъ генералъ-лейтенантовъ, ему всего 34 года, но онъ обладаетъ сильнымъ характеромъ и превосходно знаетъ свой предметъ.—Г. Сантиланъ, членъ сената, одинъ изъ тѣхъ людей, кои съ Г. Монъ болѣе всѣхъ содѣйствовали финансовымъ реформамъ. Онъ былъ уже министромъ финансовъ и оставилъ въ этомъ министерствѣ лестное о себѣ воспоминаніе. Послѣ того какъ Г. Монъ отказался отъ портфеля министерства финансовъ, онъ ни кѣмъ не могъ быть лучше замѣненъ. Впрочемъ только въ слѣдствіе убѣдительнаго его желанія, Г. Сантилланъ вступилъ въ эту должность. Г. Браво-Мурилло есть членъ, имѣющій сильное вліяніе въ умѣренной партіи. При всѣхъ важныхъ вопросахъ, онъ постоянно поддерживалъ послѣднее министерство. Г. Браво-Мурилло былъ, какъ извѣстно, докладчикомъ коммисіи конгресса по поводу бракосочетаній Королевы и Инфантины.

— Кабинетъ образованъ большею частію усиліями Г. Кастро-и-Оразко, коему Королева прежде всѣхъ предоставила составленіе онаго, и который не счелъ соотвѣтственнымъ вступить въ его составъ. Говорятъ, что только по убѣдительной просьбѣ Королевы, герцогъ Сатомаіоръ принялъ званіе президента совѣта. Должно надѣяться, что правота его видовъ и миролюбивый характеръ успѣютъ придать нѣкоторое единство слишкомъ разнообразнымъ стихіямъ, изъ коихъ составляется новое управленіе. Впрочемъ всѣ единодушно отдаютъ справедливость благоразумію и прозорливости Королевы, которыя Ея Величество являетъ при совершеніи своихъ обязанностей.

— Положеніе Каталоніи со дня на день становится опаснѣе; междоусобная война развивается все болѣе и болѣе, и инсургенты усиливаютъ свои средства къ борьбѣ. Генералъ-капитанъ Бретонъ, который 23 Января возвратился было въ Барселону изъ экспедиціи въ Аресъ-де-Маръ, 26 Января снова оставилъ этотъ городъ, отправляясь въ верхнюю Каталонію противъ карлистской шайки собравшейся въ Росъ-де-Ѳволесъ, которая считаетъ уже у себя 300 чел. и наполняетъ ужасомъ провинціи: Леридскую, Жеронскую и Барселонскую. Всѣ карлистскіе отряды не состоятъ уже, какъ прежде, изъ 30 или 40, но изъ 300 до 400 чел. Съ другой стороны пограничные округи подвергаются нападеніямъ шаекъ грабителей и хищниковъ, кои опустошаютъ страну, пользуясь политическимъ смятеніемъ.

---

zowani zostali w bataliony, iżby w razie potrzeby mogli być użytymi do obrony arsenałów.

— Jutro spodziewany jest tu Jenerał Mexykański Almonte, który w imieniu Santany przybywa, aby na nowych zasadach uporządkować dług swego narodu.

Niemcy.

Z Bawaryi.

Xiąże Karol Wiktor Hohenlohe Schillingfürst, Xiąże Ratiboru i Corwey, Królewsko-Bawarski Radzca Państwa, zaręczył się z Xiężniczką Maryą Antoniną Stefanią Sayn-Wittgensztejn-Berleburg, córką Xięcia Ludwika Adolfa Fryderyka i Xiężny Stefanii, z domu Xiężniczki Radziwiłłówny, urodzoną d. 16 lutego 1829 roku. Zaślubiny odbyć się mają d. 16 lutego w Corwey, w Westfalii.

Hiszpania.

Madryt, 30 *stycznia*.

Gaceta zawiera mianowanie nowych Ministrów. Słychać, że P. Mon udaje się jako Poseł do Londynu.

— Ministrowie mają zamiar uzbroić w Kadyxie eskadryllę, któréj dowództwo otrzyma Infant Henryk.

— *Journal des Débats* zawiera względem składu nowego hiszpańskiego ministerstwa co następuje: ,,Frakcya nazwana Purytanami, z przewódzcą P. *Pacheco*, reprezentowana jest przez P. *Seijas Lojano*, który jest jednym z najznakomitszych mówców Kongressu. P. *Roca de Tagores* uważany jest także jako jeden z członków tego stronnictwa, lubo kilka już razy odłączał się od niego w kilku ważnych okolicznościach; jest to literat i człowiek światowy, doznający powszechnie poważania, tak przez swój charakter jak i urodzenie. Ministerstwo, które zajmuje, zostało nowo utworzoném; dawniéj wychowanie publiczne zależało od ministerstwa spraw wewnętrznych. Jenerał *Pavia*, jest jeden z najmłodszych Jenerał-Poruczników hiszpańskich; ma lat 34, ale jest stałego charakteru, i zna dobrze swój przedmiot. P. *Santillan* jest członkiem Senatu, jednym z tych, którzy z P. Mon przyczynili się najwięcéj do reform finansowych. Był on już raz Ministrem skarbu i pozostawił w tém ministerstwie zaszczytną po sobie pamięć. Gdy P. Mon stanowczo odmówił przyjęcia ministerstwa skarbu, nie mógł być lepiéj zastąpiony. Zresztą na usilne tylko jego naleganie, P. *Santillan* przyjął to miejsce. P. *Bravo Murillo* jest członkiem mającym najwięcéj wpływu w stronnictwie umiarkowaném. We wszystkich wielkich kwestyach wspierał zawsze ostatnie ministerstwo. P. Bravo Murillo był jak wiadomo sprawozdawcą Kommissyi Kongressowéj z powodu małżeństw Królowéj i Infantki.

— Gabinet uorganizowany został po większéj części przez usiłowania P. Castro y Orozco, któremu Królowa poleciła naprzód utworzenie jego, a który nie sądził stosownem aby sam zajął w nim miejsce. Mówią, że tylko na usilne naleganie Królowéj, Xiążę Sotomayor przyjął przewodnictwo w radzie. Spodziewać się należy, że prawość jego widoków i pojednawczy charakter, zdołają nadać pewną jedność cokolwiek różnorodnym żywiołom, z jakich się składa nowa administracya. Wszyscy zgadzają się z resztą w uznaniu mądrości i doskonałéj pojętności, jakie Królowa objawia w wykonywaniu swych prerogatyw.

— Położenie Katalonii przybiera co dzień groźniejszy charakter; wojna domowa organizuje się niezaprzeczenie co raz obszerniéj, a rokoszanie powiększają swoje środki do walki. Jeneralny Kapitan Breton, który d. 23 stycznia wrócił do Barcelony z wycieczki do Ares de Mar, opuścił znowu tę stolicę d. 26 stycznia, udając się do wyższéj Katalonii przeciwko bandzie Karlistowskiéj w Ros de Eroles zebranéj, która liczy już 300 głów i napełnia przestrachem prowincye: Leridy, Gerony i Barcelony. Wszystkie oddziały Karlistowskie nie liczą już jak dotąd po 30 lub 40, ale po 300 i 400 ludzi. Z drugiéj strony, pograniczne powiaty nawiedzone zostały przez bandy złodziejów i łotrów, które pustoszą kraj, korzystając z politycznych zamieszek.

Турція.

Константинополь, 28 Января.

16-го с. м., Султанъ председательствовалъ въ государственномъ совѣтѣ, въ коемъ, какъ говорятъ, разсматривали проектъ объ уничтоженіи публичнаго торга невольниками въ Константинополѣ: мѣра эта имѣетъ быть введеніемъ къ уничтоженію самаго невольничества. По окончаніи засѣданія, Султанъ приказалъ присутствовавшимъ министрамъ, чтобы они немедленно озаботились учрежденіемъ сообщенія между главнѣйшими пунктами государства и составили бы систему большихъ дорогъ по всѣмъ направленіямъ.

— По повелѣнію Султана, учреждена коммисія, подъ наименованіемъ литературнаго комитета, который будетъ руководствовать приуготовительными трудами при составленіи грамматики и турецкаго словаря. Предсѣдателемъ этой коммисіи назначенъ исторіографъ Эссаадъ-Эфендій, а членами: генералъ-лейтенантъ, предсѣдатель военнаго совѣта, Эмиръ-Паша; первый драгоманъ дивана Фуадъ-Эфендій, и членъ военнаго совѣта Магометъ-Паша. Этимъ сановникамъ назначены помощники изъ числа образованныхъ и заслуженныхъ людей. Литературный комитетъ приступилъ къ своимъ занятіямъ 18 Января.

Turcya.

Konstantynopol 28 stycznia.

Dnia 16 go b. m., Sułtan przewodniczył najwyższéj radzie państwa, na któréj, jak słychać, rozbierano projekt zniesienia publicznéj przedaży niewolników w Stambule, co ma bydź wstępem do zniesienia samego niewolnictwa. Po skończeniu posiedzenia, rozkazał Sułtan obecnym Ministrom, aby natychmiast zajęli się ulepszeniem kommunikacyi między głównemi punktami państwa i utworzeniem systematu wielkich gościńców we wszystkich kierunkach.

— Z rozkazu Sułtana mianowana została kommissya, pod nazwą komitetu literackiego, która ma kierować pracami przygotowawczemi do projektu grammatyki i dykcyonarza języka tureckiego. Prezesem rzeczonéj kommissyi jest historyograf Essad-Efendi, członkami zaś: Jenerał-Porucznik i Prezes rady wojenné, Emir-Basza; piérwszy tłumacz dywanu Fuad-Efendi, i członek rady wojennéj Mahomed Basza. Tym czterem wysokim urzędnikom dodani są pomocnicy, wybrani z grona światłych i zasłużonych mężów. Komitet literacki rozpoczął swe prace 18-go stycznia.

Сѣв. Амер. Соед. Штаты.

Нью-Іоркъ, 8 Января.

На пакетботѣ „ атрикъ" привезено извѣстіе, что что палата представителей единогласно отказалась отъ принятія посланія президента, который предлагалъ назначить генералъ-лейтенанта для продолженія мексиканской войны.— Этотъ неожиданной оборотъ произвелъ величайшее впечатлѣніе. Президентъ собралъ у себя въ тотъ же вечеръ министровъ и представителей, принадлежащихъ къ демократической партіи, для разсужденія о томъ, что должно предпринять въ этихъ обстоятельствахъ. На другой день, одинъ изъ личныхъ друзей президента предложилъ палатѣ отказаться отъ своего рѣшенія, принятаго наканунѣ; голоса раздѣлились поравну, но два члена демократической партіи, пожертвовавъ собою, перемѣнили поданное ими мнѣніе, и первое рѣшеніе было уничтожено 94-ю голосами противъ 92-хъ. Посланіе Г. Полька было препровождено затѣмъ въ комитетъ общихъ дѣлъ, который вѣроятно похоронитъ его.— Билъ о сформированіи десяти новыхъ регулярныхъ полковъ возбудилъ въ конгресѣ живѣйшее сопротивленіе. Иначе и не могло быть: эта мѣра ни мало несообразна съ обычаями Американцевъ, и оскорбляетъ въ сильной степени ихъ предубѣжденія и республиканскія правила. Она, вѣроятно, будетъ имѣть ту же участь, какъ и прочія предложенія Г. Полька.—Постоянная вражда конгреса къ правительству поставляетъ послѣднее въ величайшее затрудненіе, и вѣроятно принудитъ наконецъ Г. Валькера выйти изъ министерства. — Въ извѣстіяхъ съ театра войны сообщаютъ, что ряды войска Соединенныхъ Штатовъ рѣдѣли отъ болѣзней. Лишенія всякаго рода, претерпѣваемыя волонтерами, голодъ и недостатокъ въ деньгахъ побуждали многихъ изъ нихъ къ побѣгамъ. Изъ одного только полка бѣжало семьдесятъ человѣкъ. Въ то же время возникаютъ со всѣхъ сторонъ гверильясы, которые держатъ Американцевъ въ осадѣ: *ранкеросы* ежеминуто убиваютъ отдѣльныхъ солдатъ и посты, слишкомъ выдавшіеся впередъ.

— По новѣйшимъ извѣстіямъ изъ Мексики, нѣтъ ни какой надежды на то, чтобы Мексиканскій конгресъ согласился на мирныя предложенія Соединенныхъ Штатовъ. Въ Сѣверно-и-Южно-Американской кофейнѣ прибито объ этомъ слѣдующее объявленіе; „Нью-Іоркъ, 12-го Января. Мексиканскій конгресъ рѣшилъ, что онъ не будетъ ни думать, ни договариваться о мирѣ, до тѣхъ поръ пока поолѣдній непріятельскій солдатъ не выйдетъ изъ мексиканскихъ владѣній, и не удалятся всѣ корабли, стоящіе у мексиканскаго берега."

Stany-Zjednoczone Ameryki Północnéj.

Nowy-York, 8 stycznia.

Pakietbotem *Patric* otrzymano wiadomość, że Izba Reprezentantów jednomyślnie odrzuciła poselstwo Prezydenta, który żądał mianowania Jenerał Porucznika dla dalszego prowadzenia wojny z Mexykiem. Ten niespodziany wypadek sprawił największe wrażenie. Prezydent zgromadził u siebie tegoż wieczora Ministrów i Reprezentantów, należących do stronnictwa demokratycznego, dla naradzenia się nad tém, co czynić wypadało w takich okolicznościach. Nazajutrz, jeden z osobistych przyjaciół Prezydenta wniósł, aby Izba cofnęła swoje wczorajsze postanowienie. Głosy podzieliły się na dwie równe połowy, ale dwaj członkowie stronnictwa demokratycznego, uczyniwszy z siebie ofiarę, odwołali dane już przez siebie głosy; tym sposobem piérwsza uchwała została zniesioną 94 głosami przeciwko 92. Poselstwo zatém P. Polka przesłano do Komitetu ogólnych spraw, który je zapewne pokryje milczeniem. Bil o utworzeniu dziesięciu nowych regularnych półków, spotkał w Kongressie największy opór; co też inaczéj być nie mogło, gdyż ten środek bynajmniéj się nie zgadza ze zwyczajami Amerykanów i obraża w wysokim stopniu ich przesądy, tudzież wyobrażenia republikańskie. Spotka go bezwątpienia tenże los co i inne wnioski Prezydenta. Ciągła opozycya Kongressu przeciwko rządowi, nabawia ten ostatni wielkiego kłopotu i zapewne zmusi nakoniec P. Walkera do opuszczenia gabinetu. Wiadomości z teatru wojny donoszą, że kolumny wojska Stanów Zjednoczonych znacznie się przerzedziły od chorób. Niedostatki wszelkiego rodzaju, których doświadczają ochotnicy, głód i brak pieniędzy, skłoniły wielu do dezercyi. Z jednego tylko półku uciekło 70 ludzi. Jednocześnie ukazują się ze wszech stron gerylasowie, którzy trzymają Amerykanów w oblężeniu; *rankerosowie* zaś co chwila zabijają pojedyńczych żołnierzy i znoszą pojedyńcze oddziały, które się za daleko naprzód posuwają.

— Podług najświeższych wiadomości z Mexyku, nie ma już żadnéj nadziei, aby Kongress Mexykański przystał na warunki pokoju, od Stanów Zjednoczonych podane. W północno i południowo-Amerykańskiéj kawiarni tutejszéj przybito następujące w téj mierze ogłoszenie: „*Nowy-York* 12-*go stycznia*. Kongress Mexykański uchwalił, że nie piérwéj myśleć lub traktować będzie o pokój, aż ostatni żołnierz nieprzyjacielski ustąpi z posiadłości Mexykańskich, i usuną się wszystkie okręty, przy brzegach Mexykańskich stojące."

ВИЛЬНА, въ Тип. Θ. Гликсберга—Печ. позвол. 18-го Февраля 1847 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ.*